

МЕСЦА ДЗЕЯННЯ

ПАРАДАК НА ЗЯМЛІ

Не пульс праблем, а імпульс задач

Дэпутат — не «баец-адзіночка». Ёсць падтрымка ўлады і людзей на месцах

У гэтым упэўненая старшыня Лоеўскага раённага Савета дэпутатаў Ірына ПАСТУХОВА. Для яе галоўная місія дэпутата базавага ўзроўню — працаваць з людзьмі і дапамагаць у вырашэнні надзённых праблем.

Корпус падтрымкі

— Перакананая, што сёння менавіта на пярвічным тэрытарыяльным узроўні вызначаюцца і вырашаюцца найбольш вострыя праблемы. Дэпутацкі корпус мясцовых Саветаў у раёне працуе ў цесным узаемадзеянні з органамі выканаўчай улады і людзьмі на месцах. Такая падтрымка і дазваляе нам, дэпутатам, дапамагаць вырашаць сацыяльна значныя пытанні ў жыцці свайго раёна, а галоўнае — вырашаць канкрэтныя праблемы канкрэтных людзей у сельскіх населеных пунктах. Эфектыўнасць дэпутацкай работы, як вядома, вызначаецца ўзроўнем дабрабыту нашых грамадзян і камфортным наладжаным бытам, — падкрэслівае Ірына Мікалаеўна.

Дэпутацкі корпус Лоеўскага раёна — 26 дэпутатаў базавага ўзроўню і 76 сельскіх дэпутатаў. Гэта людзі, якія знаходзяцца ў гушчы праблем і пытанняў мясцовых жыхароў. Найважнейшы орган Лоеўскага райсавета дэпутатаў — прэзідыум, які за мінулы год правёў звыш трох дзясяткаў пасяджэнняў. Сярод разгледжаных на іх пытанняў — стан спажывецкага рынку раёна, арганізацыя харчавання навучэнцаў ва ўстановах адукацыі Лоеўшчыны, развіццё карэкцыйна-адукацыйнага асяроддзя для дзяцей з асаблівасцямі псіхафізічнага развіцця.

— Адміністрацыйная тэрыторыя нашага раёна падзелена на гарадскі пасёлак і сем сельсаветаў, — тлумачыць Ірына Пастухова. — Я як старшыня дэпутацкага корпуса і калегі-дэпутаты райсавета бяром удзел у выязных асабістых прыёмах грамадзян, якія праводзяцца на тэрыторыях сельсаветаў.

Не кабінетны стыль

За мінулы год дэпутатамі Лоеўскага райсавета дэпутатаў было арганізавана 216 асабістых прыёмаў. Пры садзейнічанні дэпутацкага корпуса дадаткова разгледжана каля 50 пытанняў.

— Прыём у рабочым кабінете менш актыўны, чым сустрэчы па месцы жыхарства і ў выбарчых акругах. Такая форма работы зарэкамендавала сябе са становага боку. І дэпутаты, якія атрымалі падтрымку выбаршчыкаў, бяруць непасрэдны ўдзел у разглядзе і вырашэнні хваляючых людзей пытанняў. Прыёмы грамадзян даюць магчымасць больш шырока бачыць праблемы мясцовага значэння або канкрэтнага выбаршчыка, — лічыць старшыня райсавета дэпутатаў.

Летась у Лоеўскім раёне дэпутацкі корпус актыўна заявіў аб сабе падчас правядзення дыялогавых пляцовак з удзелам працоўных калектываў. У дадзеным фармаце абмяркоўваліся як актуальныя пытанні сацыяльна-эканамічнага развіцця раёна, рэгіёна і краіны ў цэлым, так і агульнарэспубліканскія практы — абнаўленне Асноўнага Закона краіны, Усебеларускі народны сход, унясенне змяненняў у Выбарчы кодэкс Рэспублікі Беларусь.

— Каб павысіць адказнасць мясцовых дэпутатаў перад выбаршчыкамі, у раёне выкарыстоўваецца такая форма работы з насельніцтвам, як Дні

дэпутата, — дзеліцца суразмоўніца. — Падчас іх правядзення дэпутаты не толькі сустракаюцца з жыхарамі сельскіх населеных пунктаў, але і бяруць актыўны ўдзел у добраўпарадкаванні вёсак. Робім збор проб вады, дапамагаем з ачысткай і рамонтам шахавых калодзежаў, сумесна з людзьмі

арганізоўваем суботнікі па навадзненні парадку, прымаем меры для выдалення небяспечных дрэў. Я ў гэтым бачу рашэнне адной з агульнараённых задач — зняць праблемае пытанне пры яго першым агучванні і не дапускаць росту скаргаў і звяротаў у іншыя інстанцыі. У бягучым годзе на тэрыторыі Лоеўскага раёна арганізавана і праведзена шэсць Дзён дэпутата на тэрыторыі сельсаветаў. Пры правядзенні гэтых мерапрыемстваў дэпутаты сустракаліся з працоўнымі калектывамі, праводзілі асабістыя прыёмы, знаёміліся з дзейнасцю ўстаноў, якія функцыянуюць на тэрыторыі сельсаветаў, праводзілі маніторынг тавараў і цэн у гандлёвых аб'ектах і аптэках, — падкрэслівае лідар дэпутацкага корпуса раёна.

Дарэчы, у правядзенні Дзён дэпутата, правядзенні асабістых прыёмаў грамадзян на тэрыторыі раёна актыўна ўдзельнічаюць дэпутат Палаты прадстаўнікоў па Хойніцкай выбарчай акрузе Жанна Чарняўская і член Савета Рэспублікі ад Гомельскай вобласці Ала Смалая.

Пульс праблем і імпульс задач

— У рабоце з людзьмі на месцах вярта адзначыць і ролю Саветаў дэпутатаў пярвічнага ўзроўню. У кампетэнцыю менавіта гэтаму звяна ўваходзіць вырашэнне шэрагу пытанняў, якія маюць штотдзёны характар і хваляюць вясковых жыхароў, — адзначае Ірына Пастухова. — Як прыклад канструктыўнага ўзаемадзеяння дэпутатаў пярвічнага ўзроўню з насельніцтвам, актыўны ўдзел жыхароў у фінансаванні добраўпарадкавання тэрыторый сваіх населеных пунктаў.

За мінулы год за кошт ахвяраванняў ад насельніцтва было сабрана звыш васьмі тысяч рублёў. Усе сродкі пайшлі на фінансаванне тых праектаў, якія вызначылі самі жыхары на сходах грамадзян. Як правіла, гэта добраўпарадкаванне сельскіх населеных пунктаў, набыццё і ўстаноўка агароджаў на сельскіх могілках, выдаленне аварыйных дрэў.

— Між тым сума сродкаў самаабкладання па выніках мінулага года склала 110 рублёў. Гэта сведчыць, што ў згадытым напрамку дапушчаны пэўныя недапрацоўкі, — кажа лідар дэпутацкага корпуса раёна. — Прычына і ў невялікай актыўнасці саміх народных выбраннікаў, і ў няправільнай пастаноўцы пытання кіраўнікамі на месцах, і, магчыма, у недастатковым інфармаванні нашых людзей. Таму дадзенае пытанне застаецца на пастаянным кантролі і патрабуе ў бягучым годзе выпрацоўкі новых формаў і метадаў работы.

Дэпутат — не «баец-адзіночка», перадае прынцып у рабоце калег у раёне Ірына Пастухова:

— Многія задачы ўдаецца вырашыць толькі дзякуючы сумеснай рабоце з мясцовымі органамі ўлады, кіраўнікамі прадпрыемстваў і арганізацый. Таму многае і ўдаецца.

Наталля КАПРЫЛЕНКА, фота Лоеўскага раённага Савета дэпутатаў.

Тры суды ЗА ХАТУ БЕЗ ДАХУ

Як мясцовая ўлада спраўляецца з праблемамі пры адчужэнні і продажы пустых дамоў

ПАСЛЯ ўступлення ў сілу 27 верасня 2021 года Указа № 116 «Аб адчужэнні жылых дамоў ў сельскай мясцовасці і ўдасканаленні работы з пустымі дамамі» купіць дамоў у вёсцы сапраўды становіцца прасцей нават таму, хто не мае вялікіх грошай. Трэба толькі не ленавацца сачыць за інфармацыяй на сайтах, цікавіцца ў выканкамах, і мара пра сваю сядзібку ў вёсцы можа стаць рэальнасцю.

Гэта калі трэба купіць. А вось калі стаіць задача процілеглая — прадаць, як з гэтым? Якія праблемы даводзіцца вырашаць, якія падводныя камяні сустракаюцца, карэспандэнт газеты пацікавілася ў Тэвельскім сельскім Савеце Кобрынскага раёна. Гэты сельсавет не назавеш аддаленым, ад Брэста да Тэўляў нейкія семдзесят кіламетраў. Але ёсць свая спецыфіка названай адміністрацыйна-тэрытарыяльнай адзінкі: у склад яе ўваходзіць 21 населены пункт. Шэраг вёсак можна аднесці да катэгорыі так званых паміраючых, дзе застаўся пражываць адзін-два тры чалавекі. Асабліва хутка згасе жыццё ў той частцы сельсавета, што мяжуе ажно з трыма раёнамі: Пружанскім, Жабінкаўскім, Камянецкім. Населеныя пункты тут дажываюць свой век.

Скажам, у вёсцы Навасёлкі, якая размешчана ў глухім закутку, наводдаль ад дарог, пастаянна пражывае толькі адна бабуля. Пустыя хаты гадамі стаяць неагледжаных, зарастаюць хмызняком, спадчыннікі імі не надта цікавяцца. Сёлета ў дачыненні да некалькіх дамоў з названай вёскі сельвыканкам пачынае працэдуру прызнання іх безгаспадарчымі. Але пра гэта крышку пазней.

Летась на тэрыторыі сельсавета знеслі дзевяць дамоў, зямлю ўвялі ў севазварот. На гэты год планы яшчэ большыя. Старшыня Тэвельскага сельскага Савета Іна КУЗНЯЦОВА сказала, што працаваць у гэтым кірунку па Указе № 116 стала прасцей, чым раней, але ж праблем і цяжкасцяў хапае. І звязаны яны найперш са стаўленнем спадчыннікаў да сваёй нерухомасці. Здраецца, што яны нічога не робяць на бацькоўскай сядзібе, але і расцатца з ёй не спяшаюцца. Як вядома, прызнаць дом безгаспадарчым па-ранейшаму можа толькі суд.

На першым этапе сельвыканкам збірае звесткі пра хату, якая стаіць больш за тры гады без выкарыстання, агляд праводзіць спецыяльна скліканая камісія. Далей у работу ўключаюцца адпаведныя службы райвыканкама. Вядзецца пошук па-

Фота Анатоля КУШЧУКА.

Фота носіць ілюстрацыйны характар.

тэнцыяльных спадчыннікаў. Іх інфармуюць аб магчымым прызнанні пабудовы безгаспадарчай. На гэтым этапе яны могуць заявіць правы і, што важна, узяць на сябе абавязальства па прывядзенні ў парадак сядзіб ды пабудов. Калі ахвотных узяцца за работу ў вызначаны тэрмін не знаходзіцца, дакументы накіроўваюцца ў суд, які прымае рашэнне.

— Працэдура даволі складаная і працяглая, — расказвае Іна Кузняцова. — Па адным з такіх дамоў, трухлявым і напаяразбураным, судовыя пасяджэнні праводзіліся аж тры разы. На першым судзе свае правы заявіў спадчыннік і сказаў, што сам правядзе работы па зносе, бо дом быў у такім стане, які не дазваляў аднаўленне. Яму вызначылі фронт работы і тэрмін. Але да другога судовага пасяджэння гаспадар толькі знёс дах, рашэнне зноў адклалі. На трэці раз прэтэндэнт на нерухомасць наогул не з'явіўся ў суд. А калі яму патэлефанавалі, сказаў, што работы аказалася надта многа, патрабуюцца сродкі, а ён не разлічваў на гэта, таму не супраць, каб пабудовай займалася мясцовая ўлада. Такім чынам, толькі на трэці раз суд сваім рашэннем перадаў напаяразваленую хату сельвыканкаму, які і правёў работы па зносе. На ўсе суды давялося ездзіць кіраўніку мясцовай улады, прысутнічаць спецыялістам райвыканкама. А гэта час, які можна было б патраціць на іншыя важныя справы, у тым ліку на навадзненне парадку з праблемнай нерухомасцю.

— Зносіць стараемя зусім нехлямяжыя дамы, — працягвае Іна Валер'еўна. — А тыя, якія можна выкарыстоўваць, імкнёмся прадаваць. Некалькі гадоў таму прадалі нядрэнную хату ў Завершы. — Зараз і паглядзець прыемна. Новыя гаспадары ачысцілі двор ад хмызняку, паставілі агароджу. Пастаянна яны не жывуць, але паспяхова выкарыстоўваюць дом у якасці дачы.

Вось і ў гэтым годзе Тэвельскі сельскі Савет выставіў на продаж чатыры хаты, якія раней былі перададзены ва ўласнасць як нічыйныя. Пас-

ля ацэнкі Брэсцкім агенцтвам па дзяржаўнай рэгістрацыі і зямельным кадастры быў вызначаны рынкавы кошт кожнай з пабудов, аб'явы аб продажы размешчаны на сайце райвыканкама, у раённай газеце. Варта заўважыць, што з 1 студзеня звесткі яшчэ размяшчаюцца ў Адзіным рэестры пустых дамоў на базе дзяржаўнай інфармацыйнай сістэмы «Адзіны рэестр маёмасці» (доступ да яго адкрыты). Дык вось на два дамы — у Тэўлях і Рынках — ахвотныя хутка знайшліся. Грамадзяне падалі заявы, якія будуць разгледжаны на пасяджэнні выканкама з прыняццем адпаведнага рашэння. Пасля гэтага ў кожным выпадку будзе заключаны дагавор аб куплі-продажы, выстаўлены рахункі з улікам затрат па ацэнцы (гэта прыкладна 400 рублёў). Пасля аплаты пакупнік зможа распачаць афармленне дакументаў на ўласнасць дома і ўчастка.

Калі ж на працягу 30 дзён пакупнікоў не знайшлося, то першапачатковы кошт паніжаецца на 80 працэнтаў. 30 дзён ужо прайшло, значыць, такі парадак будзе прыменены да двух з чатырох дамоў, што выстаўлены на продаж, — у Завершы і Дзявятках.

Паводле назірання старшыні выканкама, некаторых патэнцыяльных пакупнікоў, дарэчы, цікавіць не столькі дом, колькі ўчастак зямлі пры ім. Ёсць такія, дзе маецца 50 і нават 70 сотак. Сядзібы з вялікімі надзелямі купляюць людзі, якія зацікаўлены ў вядзенні ўласнай падсобнай гаспадаркі. На такога пакупніка разлічвае мясцовая ўлада ў Навасёлках, пра якія гаварылася вышэй. Адно хату там набыў некалькі гадоў таму чалавек, які вырошчвае клубніцы. І, паводле яго слоў, не супраць пашырыць свае плантацыі. Магчыма, ён захоча купіць яшчэ пабудовы, знесці іх, рэкультываваць зямлю і апрацоўваць яе. Усё лепш, чым панурая карціна былой вёскі на ўзлеску, што зарастае бур'яном ды дробным хмызняком, які падыходзіць у некаторых месцах да самых вокнаў.

Святлана ЯСКЕВІЧ, Кобрынскі раён.